

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annettua lakia. Esityksen mukaan vähämerkityksistä tukea koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että niissä otetaan huomioon kyseistä tukea koskeva uusi vuoden 2023 loppupuolella annettava vähämerkityksistä tukea koskeva Euroopan unionin säädös. Ehdotus liittyy taimikon ja nuoren metsän hoidon tukeen. Lisäksi muutettaisiin säännöstä, joka koskee ympäristötukisopimusta koskevista neuvotteluista laadittavaan pöytäkirjaan merkittäviä tietoja ja lisätään säännös rahoitushaun alkamisen ajankohdasta.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Asian tausta	3
1.2 Asian valmistelu.....	3
2 Nykytila, sen arviointi ja ehdotetut muutokset	4
3 Ehdotuksen vaikutukset	5
4 Lausuntopalaute	6
5 Voimaantulo	7
6 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys	7
LAKIEHDOTUS	9
Laki metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain muuttamisesta	9
LIITE	12
RINNAKKAISTEKSTI.....	12
Laki metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain muuttamisesta	12

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Asian tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan metsien käyttö pohjautuu aktiiviseen ja monitavoitteiseen metsänhoitoon Kansallisen metsästrategian 2035 mukaisesti. Kansallinen metsästrategia 2035:n visio on tavoitella kasvavaa hyvinvointia metsistä ja metsille. Metsästrategian toimenpanoa varten on laadittu hankesalkku, jossa kuvataan keskeisimmät toimenpiteet päämäärien ja tavoitteiden saavuttamiseksi. Hankesalkku muodostuu kolmesta kärkihankkeesta: metsien kasvu, elokirjoa talousmetsissä ja metsäalan uudistuminen ja kilpailukyky. Metsien kasvua edistäväksi toimenpiteeksi on kirjattu muun muassa nuorten metsien hoitaminen laadukkaasti ajallaan ja hoitorästien poistaminen. Tavoitteena on lisätä metsänhoidon määrää ja varmistaa kannustejärjestelmän sujuva käyttöönotto.

Metsätalouden määräaikainen kannustejärjestelmälaki (71/2023, jäljempänä *kannustejärjestelmälaki*) ei vielä ole tullut voimaan. Laissa säädetään metsätalouden tukien myöntämisen perusteista ja yleisistä edellytyksistä. Tuet ovat harkinnanvaraisia. Kannustejärjestelmään kuuluvat seuraavat tuet: taimikon ja nuoren metsän hoito, terveyslannoitus, suometsän hoitosuunnitelma, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekeminen, metsätalouden tieverkosto, ympäristötuki, metsäluonnon hoito ja kulutus. Tukien myöntämiseen, maksamiseen, valvontaan ja muihin vastaaviin seikkoihin liittyviin menettelyihin sovelletaan myös valtionavustuslakia. Lain voimaantulosta on tarkoitus säätää valtioneuvoston asetuksella sen jälkeen, kun komissio on hyväksynyt kannustejärjestelmän tuet taimikon ja nuoren metsän hoidon tukea lukuun ottamatta. Komissio on tehnyt päätöksen kannustejärjestelmän hyväksymisestä 8.8.2023. Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuki on tarkoitus myöntää ns. vähämerkityksisenä tukena eli kyseisen tuen käyttöönotto ei edellytä komission hyväksyntää. Kannustejärjestelmälaissa mainitaan vähämerkityksisen valtiontuen oikeusperustana Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettu komission asetus (EU) N:o 1407/2013 (jäljempänä *de minimis* -asetus). Kyseinen asetus on tarkoitus korvata uudella komission asetuksella joulukuussa 2023, minkä takia kannustejärjestelmälakia on tarpeen muuttaa.

Kannustejärjestelmälain nojalla on tarkoitus antaa ministeriön asetus. Kyseisen asetuksen lausuntokierroksella oikeusministeriö kiinnitti huomiota siihen, millä tavalla säädetään laissa ja ministeriön asetuksessa niistä tiedoista, jotka tulee merkitä ympäristötukisopimusta koskevista neuvotteluista laadittavaan pöytäkirjaan.

1.2 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä.

Esitysluonnoksesta järjestettiin lausuntokierros 16.6.2023–4.8.2023. Esityksestä pyydettiin lausunnot seuraavilta tahoilta: Bioenergia ry, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Energiategollisuus ry, Etä metsänomistajien liitto ry, Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellinen tiedekunta, Itä-Suomen yliopiston luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunta, Kemijärven yhteismetsä, Koneyrittäjät ry, Kuusamon yhteismetsä, Luonnonvarakeskus, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y., METO – Metsäalan Asiantuntijat ry, Metsäbiotalouden tiedepaneeli, Metsän jatkuvan kasvatuksen yhdistys Silva ry, Metsäpalveluyönantajat ry, Metsäteho, Metsäteollisuus ry, Oikeuskansleri,

Oikeusministeriö, Posion yhteismetsä, Pääkaupunkiseudun metsänomistajat PKMO ry, Ruokavirasto, Sallan yhteismetsä, Sahateollisuus ry, Suomen ilmastopaneeli, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Suomen luontopaneeli, Suomen metsäkeskus, Suomen riistakeskus, Suomen yhteismetsät ry, Suomen ympäristökeskus, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f., Teollisuusliitto ry, Työ- ja elinkeinoministeriö, Valtiokonttori, Valtiovarainministeriö, WWF Suomi, Ympäristöministeriö ja Österbottens svenska producentförbund r.f..

Lausunnon antoivat Etämetsänomistajien liitto ry, Kuusamon yhteismetsä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y., METO – Metsäalan Asiantuntijat ry, Metsäteollisuus ry, Pääkaupunkiseudun metsänomistajat PKMO ry, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Suomen metsäkeskus, Suomen yhteismetsät ry ja Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.,. Lisäksi Energiateollisuus ry, Luonnonvarakeskus, Oikeusministeriö, Ruokavirasto, Valtiovarainministeriö ja Ympäristöministeriö ilmoittivat ettei heillä ole lausuttavaa.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://valtioneuvosto.fi/hankkeet> tunnuksella MMM018:00/2023.

2 Nykytila, sen arviointi ja ehdotetut muutokset

Kannustejärjestelmään sisältyy taimikon ja nuoren metsän hoidon tuki, jonka valtiontuen oikeusperustana on de minimis -asetus. De minimis -asetuksen voimassaolo päättyy 31 päivänä joulukuuta 2023. Komission on tarkoitus joulukuussa 2023 antaa uusi asetus vähämerkityksisestä tuesta. Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2024. Asetus mahdollistaneen jatkossa enintään 275 000 euron de minimis -tuen myöntämisen kolmen peräkkäisen verovuoden aikana. Vähämerkityksisen tuen enimmäismäärä oli mainittu euromäärä siinä luonnoksessa, josta komissio pyysi lausuntoja 15.11.2022–10.01.2023. Varmaa tietoa de minimis -tuen enimmäismäärästä ei tämän esityksen antamisen ajankohtana vielä ole. Komissio antanee uuden asetuksen joulukuussa 2023. Lausunnolla olleeseen luonnokseen sisältyi myös vaatimus pakollisen kansallisen tai EU:n tason julkisen rekisterin käyttöönotosta lisäämään myönnettyjen tukien läpinäkyvyyttä. Käyttöönottoon sisältyy siirtymäaika. Mahdollista kansallista keskusrekisteriä koskeva sääntely kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle.

Esityksen tavoitteena on saada kannustejärjestelmälaki uuden vähämerkityksistä tukea koskevan sääntelyn mukaiseksi. Kannustejärjestelmälakia on tarpeen muuttaa 5 §:n 4 momentissa olevan de minimis -asetusta koskevan säädösviittausten vuoksi. Lisäksi lain 33 §:n 1 momentissa ja 51 §:n 1 momentissa mainitaan de minimis -asetus. On tarpeen muuttaa lakia siten, ettei lakiin jää vanhentunutta EU-asetusta koskevaa viittausta. Kannustejärjestelmälain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2024. Komissio antanee uuden vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen niin myöhään joulukuussa 2023, ettei uutta lakiviittausta ole mahdollista saada lakiin. Tästä syystä lain 5 §:n 4 momentissa viitattaisiin siihen Euroopan unionin säädökseen, joka kulloinkin on voimassa ja jota voidaan soveltaa metsätaloutta koskevaan vähämerkityksiseen tukeen.

Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuki myönnettäisiin de minimis -asetuksen mukaisena tukena. Käytännössä ei voi tulla sekaannusta sen suhteen, mitä de minimis -asetusta sovelletaan. Metsätalous ei ole tähänkään saakka kuulunut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalousalalla annetun komission asetuksen (EU) N:o 1408/2013 eli ns. maatalouden de minimis -asetuksen soveltamisalaan. Näin ollen metsätalouden vähämerkityksinen tuki perustuu de minimis -asetukseen, johon usein viitataan myös yleisenä de minimis -asetuksena.

Lain 12 §:n 4 momentissa mainitaan vähämerkityksisen tuen enimmäismäärä. Kyseistä momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentissa viitattaisiin lain 5 §:n 4 momentissa mainitun Euroopan unionin säädöksen mukaiseen vähämerkityksisen tuen enimmäismäärään.

Lain 26 §:ssä säädetään ympäristötukisopimuksia koskevasta menettelystä. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että neuvotteluista laadittavaan pöytäkirjaan merkittävistä tiedoista säädettäisiin tarkemmin lain tasolla, jotta kyseisistä tiedoista olisi mahdollista säätää tarkemmin ministeriön asetuksella. Kyse on siitä, että ministeriön asetuksella säänneltävästä asiasta tulee olla riittävät perussäännökset laissa.

Lain 58 §:n 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että metsätalouden rahoitusta voisi hakea 1 päivästä maaliskuuta 2024 lukien. Se on tarpeen tietojärjestelmämuutosten takia.

3 Ehdotuksen vaikutukset

Kannustejärjestelmälain rahoitus on harkinnanvaraista. Kannustejärjestelmän toteuttamisesta aiheutuvat menot katetaan valtiontalouden kehyspäästösten ja valtion talousarvioiden mukaisten määrärahojen puitteissa. Vuoden 2024 valtion talousarviossa on momentille 30.40.44 (Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen) osoitettu noin 38,4 miljoonaa euroa. Momentin määräraha on arviomääräraha. Määrärahaan liittyy valtuus, jonka nojalla vuonna 2024 saa tehdä voimassa olevan lain mukaisia suunnitelman edellyttämiä työlajeja koskevia tukipäätöksiä enintään 15 miljoonalla eurolla. Määrärahaa voidaan käyttää taimikon ja nuoren metsän hoidon, terveystalouden, suometsän hoitosuunnitelman, suometsän vesiensuojelutoimenpiteiden ja piennarteiden tekemiseen sekä metsätien tekemiseen. Taimikon ja nuoren metsän hoidon tukea lukuun ottamatta muut työlajit kuluttavat myöntövaltuutta. Vuoden 2024 valtion talousarviossa on momentilla 30.40.45 (Metsäluonnon hoidon edistäminen) käytettävissä noin 11 miljoonaa euroa. Momentin määräraha on kolmivuotinen siirtomääräraha. Määrärahaa voidaan käyttää ympäristötukisopimuksiin, metsäluonnon hoitoon ja kulutukseen.

Kemera tukea on vuosina 2016–2022 maksettu taimikon ja nuoren metsän hoitoon 35–40 miljoonaa euroa, mikä on mahdollistanut hoitotyön tekemisen 113 369–155 929 hehtaarilla.

De minimis -tuen enimmäismäärän nouseminen 200 000 eurosta mahdollistaa aikaisempaa useammalle metsänomistajalle tuen myöntämisen kaikkiin taimikon ja nuoren metsän hoitotöihin. On kuitenkin edelleen todennäköistä, että osalla metsänomistajista enimmäistukimäärä tulee täyttymään. Muutoksella on merkitystä erityisesti Pohjois-Suomen isoille yhteismetsille ja siten tuhansille yksityiselle henkilölle, jotka ovat yhteismetsän osakkaina. Jos oletetaan, että tulevina vuosina taimikon ja nuoren metsän hoitotyötä tehdään vastaava määrä kuin vuosina 2020–2022, ylittyisi 275 000 euron tuen enimmäismäärä ainoastaan Kuusamon yhteismetsällä. On kuitenkin huomioitava, että on olemassa muitakin de minimis -tukia, joita metsänomistajat voivat saada. Niinpä niiden metsänomistajien lukumäärä, joilla de minimis -tuen enimmäismäärä tulee täyttymään voi olla edellä mainittua suurempi. Enimmäismäärän ylittävää kasautumista voinee tapahtua myös silloin, jos metsänomistajalla on metsätilan lisäksi toinen yritys (toisia yrityksiä), joka saa de minimis -tukia ja nämä yritykset katsotaan valtiontukisääntöjen perusteella yhdeksi yritykseksi. Uusi vähämerkityksisen tuen enimmäismäärä kolmen verovuoden aikana selviää vasta, kun komissio on antanut uuden de minimis -asetuksen. Lakiehdotuksen mukaan kyseinen asetus nimettäisiin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

De minimis -tuen enimmäismäärän nostaminen lisää valtion varojen käyttöä taimikon ja nuoren metsän hoitoon 75 000–300 000 euroa. Tämä mahdollistaa noin 160–1 250 hehtaarin hoitotyön

tekemisen. Hoitotyö kohdistuisi erityisesti koillisen Suomeen. Sen työllistävä vaikutus on noin 2–7 henkilötyövuotta.

Kannustejärjestelmässä on päädytty taimikon ja nuoren metsä hoidon osalta de minimis -tukeen, koska tukeen siirtyminen pääosin sujuvoittaa tuen käyttöä ja vähentää sen myöntämisen hallinnollisia kustannuksia. De minimis -tuen on arvioitu vähentävän sekä metsäkeskuksen, että toimijoiden työmäärää kummankin osalta noin 10 henkilötyövuotta. De minimis -tuen enimmäismäärän nosto lisää hieman käsiteltävien hakemusten määrää ja siten metsäkeskuksen työmäärään. Pääosa taimikon ja nuoren metsän hoidon hakemuksista käsitellään automaattisesti, joten työmäärän lisäyksen arvioidaan olevan vähäinen.

Rahoitushaun avautuminen 1.3.2024 mahdollistaa sen, että Suomen metsäkeskus ennättää saada rahoituksen hakuun liittyvät sähköiseen asiointiin palvelut ja hakemusten käsittelyyn liittyvän tietojärjestelmän keskeiset osat valmiiksi ennen rahoitushaun avautumista. Hakemusten hallinnointi on helpompaa ja nopeampaa kun hakemukset voidaan vastaanottaa ja käsitellä sähköisesti. Taimikon ja nuoren metsän hoitotyön voi aloittaa heti lain voimaan tulon jälkeen. Muissa työlajeissa työt voi aloittaa vasta metsäkeskuksen tekemän rahoituspäätöksen jälkeen. Yleisesti tammi- ja helmikuussa rahoitushakemuksia tulee vähän. Rahoitushaun avautumisella olisi siten vain vähäinen vaikutus maanomistajien mahdollisuuksiin toteuttaa metsänhoitotoita.

Kannustejärjestelmään sisältyvän taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen ympäristövaikutuksia on arvioitu kannustejärjestelmälain esitöissä (HE 167/2022 vp s. 23, 24, 29 ja 31)

4 Lausuntopalaute

Lausunnonantajat pitivät esitettyjä muutoksia kannatettavana. Esityksen nähtiin tukevan Kansallisen metsästrategian visiota vähentäen hallinnollista taakkaa sekä tehostaen tuen vaikuttavuutta. De minimis -tuen enimmäismäärän nosto nähtiin motivoivan toimijoita ja metsänomistajia lisäämään metsänhoidon määrää. Kuusamon yhteismetsä, Suomen yhteismetsät ry ja Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f kiinnittivät huomioita siihen, että joillakin metsänomistajista de minimis -tuen enimmäismäärä tulee ylittymään. Yhteismetsien edustajat esittivät, että aiheutuneiden menetysten kompensoimiseksi tai korvaamiseksi tulisi valmistella toimenpiteitä. Lisäksi Kuusamon yhteismetsä esitti, että tuensaajille, joilla de minimis -tuen enimmäismäärä ylittyy tulisi jättää mahdollisuus nykyisenkaltaiseen ennakkorahoitusmalliin.

Euroopan unionin valtiontukisäännöt velvoittavat Suomea. Valtiontukisääntöjen puitteissa ei ole mahdollista kompensoida sitä, että jotkut tuensaajat voivat jäädä ilman tukea sen vuoksi, että de minimis -tuen enimmäismäärä kolmen verovuoden ajalta ylittyy. Tällaista kompensatiota ei ole mahdollista myöntää de minimis -tukena eikä taas metsätaloutta koskevat valtiontuen suuntaviivat tunnista lausuntopalautteessa ehdotettua tukea. Näin ollen valtiontukisääntöjen puitteissa tuon kaltaista kompensatiota ei ole mahdollista myöntää. Lisäksi voidaan todeta, että poliittiseen päätöksentekojärjestelmään kuuluu, että etuuksiin voi tulla muutoksia. Suomalaiselle päätöksentekojärjestelmälle on vieras ajatus, että poliittiseen päätökseen perustuva etuuden heikkeneminen korvattaisiin. Vierasta olisi myös se, että muutamien tuensaajien etuuden heikkenemisen takia rakennettaisiin erillinen taimikon ja nuoren metsän hoidon tuki, jota olisi haettava ennen töiden toteuttamista. Se tarkoittaisi kahta rinnakkaista tukitoimea taimikon ja nuoren metsän hoidossa, mikä olisi hallinnollisesti työläs ja kallis. Esityksessä on arvioitu, että metsätaloutta koskevan tukijärjestelmän kokonaistarkastelun perusteella jälkirahoitteiset de minimis -tuet ovat perusteltuja.

5 Voimaantulo

Kannustejärjestelmälakia koskevan muutoksen on tarkoituksenmukaista tulla voimaan samaan aikaan varsinaisen kannustejärjestelmälain kanssa. Kannustejärjestelmälain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2024 alussa. Tavoitteena on, että kannustejärjestelmälaki ja ehdotettu laki tulisivat voimaan samanaikaisesti 1.1.2024.

6 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Esitys liittyy EU:n valtioneuvoston säätelyyn. EU:n valtioneuvoston säätely perustuu Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen, jäljempänä *SEUT-sopimus*, 107–109 artikloihin.

SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaan valtioneuvoston säätely kuuluu komission yksinomaiseen toimivaltaan. Säätelyn tavoitteena on taata yrityksille tasapuoliset kilpailuolosuhteet unionin sisämarkkinoilla ja minimoida jäsenvaltioiden välistä tukikilpailua. Perustuslakivaliokunta on todennut valtioneuvoston muun muassa seuraavaa. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) artiklassa kielletään sisämarkkinoille sopimattomat valtiontuet, jotka annetaan yrityksille. Valtiontuen tunnusmerkit ovat riippumattomia kansallisesta oikeudesta. SEUT-sopimuksen 107(2 ja 3) artiklassa määrätään sisämarkkinoille soveltuvasta tuesta. Valtiontuki voi olla sallittua joko asiaa koskevan yleisen poikkeuksen tai komission tekemän hyväksymispäätöksen johdosta (PeVL 15/2018 vp). Vähämerkityksisen tuen osalta on kyse asiaa koskevasta yleisestä poikkeuksesta.

Ehdotetut muutokset liittyvät siihen, että on tarpeen viitata voimassa olevan de minimis -asetuksen korvaavaan uuteen EU-säädökseen. Perustuslakivaliokunta on korostanut, että Euroopan unionin oikeuden täytäntöönpanosäätelyn on täytettävä esimerkiksi yleiset vaatimukset perusoikeuksia koskevan säätelyn täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta samoin kuin hyvästä lainkirjoittamistavasta (PeVL 9/2004 vp ja PeVL 50/2006 vp). Perustuslakivaliokunta on todennut, että asetuksen tasolla on mahdollista viitata kulloinkin voimassa olevaan direktiivin säätelyyn (ns. staattinen viittaus, PeVL 5/2013 vp). Tästä syystä lakiehdotuksen mukaan uusi de minimis -asetus nimettäisiin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt huomiota notifiointiin ja siihen liittyvään täytäntöönpanokieltoon. Valiokunta on huomauttanut, että SEUT-sopimuksen 108(3) artiklan mukaan komissiolle on annettava tieto jo tuen myöntämisestä tai muuttamisesta koskevasta suunnitelmasta niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Valiokunta on todennut, että notifiointivelvollisuus on ennakollista niin, että jäsenvaltion on riittävän ajoissa ilmoitettava komissiolle kaikista suunnitelmistaan myöntää uutta tukea ja että SEUT-sopimuksen 108(3) artiklan viimeisen virkkeen mukaan jäsenvaltio, jonka on tarkoitus myöntää tukea, ei saa toteuttaa ehdottamiaan toimenpiteitä, ennen kuin menettelyssä on tehty komission lopullinen päätös (ns. stand still -velvoite) (PeVL 15/2018 vp). Metsätalouden kannustejärjestelmän tuet taimikon ja nuoren metsän hoidon tukea lukuunottamatta on notifioitu komissiolle ja komissio on tehnyt asiasta päätöksen 8.8.2023. Ns. stand still -velvoitteeseen liittyen kannustejärjestelmälain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Kannustejärjestelmän voimaantulo on sidottu notifiointiin myös vähämerkityksisenä myönnettävän taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen osalta. Näin ollen kannustejärjestelmälaki ja ehdotettu laki on tarkoituksenmukaista saattaa voimaan samanaikaisesti vuoden 2024 alussa.

Esitys liittyy kahteen maa- ja metsätalousministeriölle osoitettuun asetuksenantovaltuuteen. Lakiehdotuksen 5 §:n 4 momentin mukaan uusi vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

nimettäisiin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Kyse on sääntelyn täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta kuten edellä on kuvattu. Toinen asetuksenantovaltuus, johon esitys liittyy, on lain 26 §:n 4 momentissa. Säänneltävästä asiasta tulee olla riittävät perussäännökset laissa. Ehdotettu 26 §:n 2 momentin muutos on tarpeellinen, jotta ministeriön asetuksella säädetävästä asiasta olisi riittävät perussäännökset laissa. Todettakoon lain 26 §:n 4 momentin osalta, että ministeriön asetuksella säädetävät seikat olisivat luonteeltaan teknisluonteisia ja yhteiskunnalliselta ja poliittiselta merkitykseltään vähäisiä.

Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain (71/2023) 5 §:n 4 momentti, 12 §:n 4 momentti, 26 §:n 2 momentti, 33 §:n 1 momentti, 51 §:n 1 momentti ja 58 §:n 3 momentti seuraavasti:

5 §

Eräiden valtioneuvostojen noudattaminen

Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuki myönnetään vähämerkityksisenä tukena sen Euroopan unionin säädöksen mukaan, joka kulloinkin on voimassa ja jota voidaan soveltaa metsätaloutta koskevaan vähämerkityksiseen tukeen. Mitä 1–3 momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske taimikon ja nuoren metsän hoidon tukea. Edellä tarkoitettu Euroopan unionin säädös nimetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

12 §

Tuen enimmäis- ja vähimmäismäärä ja hankkeen vähimmäiskoko eräissä tapauksissa

Yhdelle yritykselle myönnettävän vähämerkityksisen tuen enimmäismäärästä säädetään 5 §:n 4 momentissa tarkoitetussa Euroopan unionin säädöksessä.

26 §

Sopimuksia koskeva menettely

Metsäkeskuksen tulee laatia neuvotteluista pöytäkirja. Metsäkeskuksen ja tuen hakijan on allekirjoitettava pöytäkirja. Pöytäkirjaan tulee merkitä seuraavat tiedot:

- 1) sopimuskohteen rajaus ja kuvaus sekä tiedot kohdetta koskevista käyttörajoituksista;
 - 2) sopimuksen irtisanomista, purkamista ja siirtämistä koskevat ehdot;
 - 3) hoito- ja käyttösuunnitelma ja siihen liittyvien ympäristönhoitotoiden kustannusarvio, jos mainituista töistä on sovittu;
 - 4) sopimuskohteen omistajat ja mahdolliset 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut henkilöt;
 - 5) ympäristötuen laskennassa tarvittavat tiedot;
 - 6) maininta kohteen merkitsemisestä kiinteistötietojärjestelmään; sekä
 - 7) neuvottelua sekä hoito- ja käyttösuunnitelmaa koskevat teknisluonteiset yksityiskohdat.
-

33 §

Euroopan unionin lainsäädännöstä johtuvat velvoitteet tukipäätöksissä

Sen lisäksi, mitä 5 §:n 4 momentissa tarkoitettussa Euroopan unionin säädöksessä säädetään vähämerkityksistä tukea koskevassa tukipäätöksessä ilmoitettavista tiedoista, taimikon ja nuoren metsän hoitoa koskevasta tukipäätöksestä tulee käydä ilmi, että kyseisen säädöksen vastainen tuki peritään takaisin.

51 §

Takaisinperintään liittyvät Euroopan unionin lainsäädännöstä johtuvat velvoitteet

Sen estämättä, mitä tässä laissa tai valtionavustuslaissa säädetään takaisinperinnästä, Euroopan komissiolle ilmoitettuun tukiohjelmaan sisältyvä tuki on perittävä takaisin, jos se ei täytä komission hyväksymispäätöksen vaatimuksia. Tuki on perittävä takaisin myös, jos vähämerkityksisen tuen myöntämisessä ei ole noudatettu 5 §:n 4 momentissa tarkoitettua Euroopan unionin säädöstä. Takaisinperittävän määrän tai sille maksettavan koron kohtuullistaminen on mahdollista vain, jos kyse on poikkeuksellisista olosuhteista, joihin tuensaja tai tämän valtuuttama taho ei olisi huolellisella toiminnalla voinut vaikuttaa. Tuki on kuitenkin perittävä kokonaan takaisin, jos Euroopan unionin lainsäädännössä sitä edellytetään. Takaisinperittävälle määrälle maksettavasta korosta säädetään valtionavustuslaissa.

58 §

Voimaantulo

Tämän lain mukaista rahoitusta voidaan hakea 1 päivästä maaliskuuta 2024 ja sitä tulee hakea viimeistään 1 päivänä lokakuuta 2029. Suomen metsäkeskuksen on pyydettävä hakemuksen lähettäjää toimittamaan hallintolain 22 §:n 1 momentissa tarkoitettut puuttuvat selvitykset viimeistään 1 päivänä marraskuuta 2029. Hakijan on toimitettava mainitut ja muut hakemusta täydentävät selvitykset metsäkeskukselle viimeistään 1 päivänä joulukuuta 2029. Taimikon ja nuoren metsän hoidon tukea voidaan myöntää tämän lain nojalla vain tämän lain voimaantultua aloitettuun toimenpiteeseen. Taimikon ja nuoren metsän tukea voidaan myöntää toimenpiteelle, joka on saatettu loppuun viimeistään 31 päivänä syyskuuta 2029.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 21.9.2023

Pääministeri

Petteri Orpo

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

Laki

metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain (71/2023) 5 §:n 4 momentti, 12 §:n 4 momentti, 26 §:n 2 momentti, 33 §:n 1 momentti, 51 §:n 1 momentti ja 58 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Eräiden valtiontukisääntöjen noudattaminen

Eräiden valtiontukisääntöjen noudattaminen

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, taimikon ja nuoren metsän hoidon tukeen liittyvissä asioissa noudatetaan, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013, jäljempänä *de minimis* -asetus, säädetään. Mitä 1–3 momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske taimikon ja nuoren metsän hoidon tukea.

Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuki myönnetään vähämerkityksisenä tukena sen Euroopan unionin säädöksen mukaan, joka kulloinkin on voimassa ja jota voidaan soveltaa metsätaloutta koskevaan vähämerkityksiseen tukeen. Mitä 1–3 momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske taimikon ja nuoren metsän hoidon tukea. Edellä tarkoitettu Euroopan unionin säädös nimetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

12 §

12 §

Tuen enimmäis- ja vähimmäismäärä ja hankkeen vähimmäiskoko eräissä tapauksissa

Tuen enimmäis- ja vähimmäismäärä ja hankkeen vähimmäiskoko eräissä tapauksissa

Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen osalta *de minimis* -asetuksen 2 artiklassa tarkoitetulle yhdelle yritykselle myönnettävän vähämerkityksisen tuen kokonaismäärä ei saa ylittää 200 000 euroa minkään kolmen verovuoden jakson aikana.

Yhdelle yritykselle myönnettävän vähämerkityksisen tuen enimmäismäärästä säädetään 5 §:n 4 momentissa tarkoitetussa Euroopan unionin säädöksessä.

26 §

26 §

Sopimuksia koskeva menettely

Sopimuksia koskeva menettely

Metsäkeskuksen tulee laatia neuvotteluista pöytäkirja, johon merkitään tiedot sopimuskohteen rajaamisesta, puustosta, kohdetta koskevista käyttörajoituksista sekä mahdollisista ympäristönhoitotoista. Pöytäkirjaan tulee lisäksi merkitä sopimuksen irtisanomista, purkamista ja siirtämistä koskevat ehdot. Metsäkeskuksen ja tuen hakijan on allekirjoitettava pöytäkirja.

Metsäkeskuksen tulee laatia neuvotteluista pöytäkirja. Metsäkeskuksen ja tuen hakijan on allekirjoitettava pöytäkirja. Pöytäkirjaan tulee merkitä seuraavat tiedot:

- 1) sopimuskohteen rajaus ja kuvaus sekä tiedot kohdetta koskevista käyttörajoituksista;
- 2) sopimuksen irtisanomista, purkamista ja siirtämistä koskevat ehdot;
- 3) hoito- ja käyttösuunnitelma ja siihen liittyvien ympäristönhoitotoiden kustannusarvio, jos mainituista toista on sovittu;
- 4) sopimuskohteen omistajat ja mahdolliset 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut henkilöt;
- 5) ympäristötuen laskennassa tarvittavat tiedot;
- 6) maininta kohteen merkitsemisestä kiinteistötietojärjestelmään; sekä
- 7) neuvottelua sekä hoito- ja käyttösuunnitelmaa koskevat teknisluonteiset yksityiskohdat.

33 §

Euroopan unionin lainsäädännöstä johtuvat velvoitteet tukipäätöksissä

Sen lisäksi, mitä de minimis -asetuksessa säädetään vähämerkityksistä tukea koskevassa tukipäätöksessä ilmoitettavista tiedoista, taimikon ja nuoren metsän hoitoa koskevasta tukipäätöksestä tulee käydä ilmi, että mainitun asetuksen vastainen tuki peritään takaisin.

33 §

Euroopan unionin lainsäädännöstä johtuvat velvoitteet tukipäätöksissä

Sen lisäksi, mitä 5 §:n 4 momentissa tarkoitettussa Euroopan unionin säädöksessä säädetään vähämerkityksistä tukea koskevassa tukipäätöksessä ilmoitettavista tiedoista, taimikon ja nuoren metsän hoitoa koskevasta tukipäätöksestä tulee käydä ilmi, että kyseisen säädöksen vastainen tuki peritään takaisin.

51 §

Takaisinperintään liittyvät Euroopan unionin lainsäädännöstä johtuvat velvoitteet

Sen estämättä, mitä tässä laissa tai valtionavustuslaissa säädetään takaisinperinnästä, Euroopan komissiolle ilmoitettuun tukiohjelmaan sisältyvä tuki on

51 §

Takaisinperintään liittyvät Euroopan unionin lainsäädännöstä johtuvat velvoitteet

Sen estämättä, mitä tässä laissa tai valtionavustuslaissa säädetään takaisinperinnästä, Euroopan komissiolle ilmoitettuun tukiohjelmaan sisältyvä tuki on

perittävä takaisin, jos se ei täytä komission hyväksymispäätöksen vaatimuksia. Tuki on perittävä takaisin myös, jos vähämerkityksisen tuen myöntämisessä ei ole noudatettu de minimis -asetuksessa säädettyjä vaatimuksia. Takaisinperittävän määrän tai sille maksettavan koron kohtuullistaminen on mahdollista vain, jos kyse on poikkeuksellisista olosuhteista, joihin tuensaaja tai tämän valtuuttama taho ei olisi huolellisella toiminnalla voinut vaikuttaa. Tuki on kuitenkin perittävä kokonaan takaisin, jos Euroopan unionin lainsäädännössä sitä edellytetään. Takaisinperittävälle määrälle maksettavasta korosta säädetään valtionavustuslaissa.

perittävä takaisin, jos se ei täytä komission hyväksymispäätöksen vaatimuksia. Tuki on perittävä takaisin myös, jos vähämerkityksisen tuen myöntämisessä ei ole noudatettu 5 §:n 4 momentissa tarkoitettua Euroopan unionin säädöstä. Takaisinperittävän määrän tai sille maksettavan koron kohtuullistaminen on mahdollista vain, jos kyse on poikkeuksellisista olosuhteista, joihin tuensaaja tai tämän valtuuttama taho ei olisi huolellisella toiminnalla voinut vaikuttaa. Tuki on kuitenkin perittävä kokonaan takaisin, jos Euroopan unionin lainsäädännössä sitä edellytetään. Takaisinperittävälle määrälle maksettavasta korosta säädetään valtionavustuslaissa.

58 §

Voimaantulo

Tämän lain mukaista rahoitusta tulee hakea viimeistään 1 päivänä lokakuuta 2029. Suomen metsäkeskuksen on pyydettävä hakemuksen lähettäjää toimittamaan hallintolain 22 §:n 1 momentissa tarkoitetut puuttuvat selvitykset viimeistään 1 päivänä marraskuuta 2029. Hakijan on toimitettava mainitut ja muut hakemusta täydentävät selvitykset metsäkeskukselle viimeistään 1 päivänä joulukuuta 2029. Taimikon ja nuoren metsän hoidon tukea voidaan myöntää tämän lain nojalla vain tämän lain voimaantultua aloitettuun toimenpiteeseen. Taimikon ja nuoren metsän tukea voidaan myöntää toimenpiteelle, joka on saatettu loppuun viimeistään 31 päivänä syyskuuta 2029.

58 §

Voimaantulo

Tämän lain mukaista rahoitusta voidaan hakea 1 päivästä maaliskuuta 2024 ja sitä tulee hakea viimeistään 1 päivänä lokakuuta 2029. Suomen metsäkeskuksen on pyydettävä hakemuksen lähettäjää toimittamaan hallintolain 22 §:n 1 momentissa tarkoitetut puuttuvat selvitykset viimeistään 1 päivänä marraskuuta 2029. Hakijan on toimitettava mainitut ja muut hakemusta täydentävät selvitykset metsäkeskukselle viimeistään 1 päivänä joulukuuta 2029. Taimikon ja nuoren metsän hoidon tukea voidaan myöntää tämän lain nojalla vain tämän lain voimaantultua aloitettuun toimenpiteeseen. Taimikon ja nuoren metsän tukea voidaan myöntää toimenpiteelle, joka on saatettu loppuun viimeistään 31 päivänä syyskuuta 2029.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20